

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 20.02.1970, sp. zn. 8 Cz 1/70, ECLI:CZ:NS:1970:8.CZ.1.1970.1

Číslo: 89/1970

Právní věta: Podmíněný a nedostatečně určitý projev nemůže být považován za projev souhlasu družstva ve smyslu ustanovení § 23 odst. 2 zák. č. 49/1959 Sb. (o jednotných zemědělských družstvech).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 20.02.1970

Spisová značka: 8 Cz 1/70

Číslo rozhodnutí: 89

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Člen družstva, Registrace smlouvy, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 49/1959 Sb. § 23 95/1963 Sb. § 63
§ 64 40/1964 Sb. § 134

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 89/1970 sb. rozh.

Podmíněný a nedostatečně určitý projev nemůže být považován za projev souhlasu družstva ve smyslu ustanovení § 23 odst. 2 zák. č. 49/1959 Sb. (o jednotných zemědělských družstvech).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 20. 2. 1970, [8 Cz 1/70](#).)

Prodávající A. M. a H. M. a kupující M. R. a N. R. uzavřeli dne 25. 4. 1967 kupní smlouvu, jejímž předmětem byly obytné stavení čp. 4 v L. se stavební parcelou č. 63, zahradami č. kat. 126 a 127 a rolemi č. kat. 132, 523/1, 557, 574 a 524/4. Tato smlouva byla předložena státnímu notářství v Náchodě k registraci spolu s dotazníkem a čestným prohlášením, výpisem z pozemkové knihy pro katastrální území L. (vl. č. 247), identifikací parcel střediska geodézie v Náchodě, rozpisem přidělu provedeným odborem vodního hospodářství a pro věci zemědělství a lesnictví ONV v Náchodě a přidělovou listinou ze dne 22. 12. 1947. Na smlouvě bylo připojeno rozhodnutí odboru vodního hospodářství a pro věci zemědělství a lesnictví ONV v Náchodě z 3. 5. 1967, jímž byl udělen souhlas k převodu nemovitostí uvedených ve smlouvě ve smyslu ustanovení § 490 odst. 2 o. z., a to s tím, že jde o rozhodnutí pravomocné a vykonatelné.

Státní notářství v Náchodě registrovalo kupní smlouvu uzavřenou účastníky rozhodnutím z 6. 6. 1967.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že byl rozhodnutím státního notářství porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

Ustanovení § 4 odst. 1 not. ř. ukládá státnímu notářství, aby při rozhodování i při ostatní své činnosti vycházelo ze skutečného stavu věci, dbalo o určitost právních vztahů a o předcházení sporům. Z ustanovení § 63 odst. 1 not. ř. vyplývá státnímu notářství povinnost, aby přezkoumalo, zda je smlouva, která byla ohlášena k registraci, platná, zejména zda se svým obsahem nepříčí zákonu nebo jej neobchází anebo jinak neodporuje zájmům společnosti. Podle ustanovení § 23 odst. 2 zák. č. 49/1959 Sb. (o jednotných zemědělských družstvech) může družstevník zcizit nebo zatížit své pozemky v družstevním užívání jen ve výjimečných případech a jen se souhlasem družstva.

Tato ustanovení zákona nebyla v této věci státním notářstvím v Náchodě důsledně respektována.

Podle rozpisu přidělu provedeného odborem vodního hospodářství a pro věci zemědělství a lesnictví ONV v Náchodě a přidělové listiny ze dne 22. 12. 1947, jakož i podle identifikace parcel střediska geodézie v Náchodě, byly předmětem zemědělského přidělu prodávajícími A. M. a H. M. nemovitosti v celkové výměře 8,1343 ha. Tyto nemovitosti byly také převáděny prodávajícími na kupující kupní smlouvou uzavřenou účastníky dne 25. 4. 1967; ovšem v kupní smlouvě bylo uvedeno, že prodávající užívají - vedle obytného stavení se stavební parcelou (o výměře 2067 m²) - pouze zahrady č. kat. 126, 127 a 132/2 (o výměře 2212 m² a 1924 m²) a roli č. kat. 132/4 (o výměře 643 m²), zatímco „ostatní pozemky jsou v užívání místního JZD a jsou sloučeny v honech“. Také podle identifikace parcel střediska geodézie v Náchodě jsou „ostatní pozemky v užívání socialistického sektoru“.

Z těchto okolností vyplývá, že předmětem kupní smlouvy uzavřené účastníky dne 25. 4. 1967 byly i pozemky v družstevním užívání, které může družstevník zcizit jen výjimečně a jen se souhlasem družstva.

Státní notářství v Náchodě předpokládalo zřejmě, že souhlasem Jednotného zemědělského družstva v L. k zcizení pozemků, které jsou v užívání družstva, prodávajícími ve smyslu ustanovení § 23 odst. 2 zák. č. 49/1959 Sb. je vyjádření Jednotného zemědělského družstva v L. k převodu nemovitostí mezi účastníky na formuláři dotazníku a čestného prohlášení; podle tohoto vyjádření „představenstvo nemá námitek, pakliže bude jeden z kupujících členem JZD“.

Toto vyjádření není bezvýhradné a není určité; s ohledem na jeho podmíněnost a nedostatek určitosti projevu je nelze považovat za projev souhlasu ve smyslu ustanovení § 23 odst. 2 zák. č. 49/1959 Sb., jehož je třeba k platnosti kupní smlouvy uzavřené účastníky dne 25. 4. 1967 za předpokladu, že prodávající (nebo aspoň jeden z nich) byli v době uzavírání smlouvy členy Jednotného zemědělského družstva v L. (z obsahu spisu neplyne, zda tomu tak bylo či nikoli, a státní notářství se nezabývalo blíže případným členstvím prodávajících v družstvu před rozhodnutím o registraci).

Za tohoto stavu státní notářství, které rozhodlo o registraci smlouvy, porušilo zákon v ustanoveních § 4 odst. 1, § 63 odst. 1 a § 64 not. ř. v souvislosti s ustanoveními § 134 odst. 2 o. z. a § 23 odst. 2 zák. č. 49/1959 Sb.